

AG-7865

Seat No. _____

Third Year B. Com. (Non CBCS) Examination**February – 2016****Accounting & Finance - III**

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

૧ ઓમ કંપની લિ.નું તા. ૩૧-૧૨-૨૦૦૧ના રોજનું પાકું સરવૈયું : ૨૦

મૂડી-દેવાં	રૂ.	મિલકત-લેણાં	રૂ.
ઈક્વિટી શેરમૂડી		યંત્રો	૩,૦૦,૦૦૦
(રૂ. ૧૦૦નો એક એવા		જમીન-મકાન	૧,૪૪,૦૦૦
પૂર્ણ ભરપાઈ શેર)	૩,૦૦,૦૦૦	ફર્નિચર	૩૬,૦૦૦
નફા-નુકસાન ખાતું	૨,૪૦,૦૦૦	રોકાણો	૭૫,૦૦૦
અનામત (૧-૧-૨૦૦૧)	૬૦,૦૦૦	દેવાદારો	૧,૦૩,૫૦૦
લેણદારો	૧,૭૦,૦૦૦	સ્ટોક	૧,૧૮,૫૦૦
દેવી હૂંડી	૨૧,૦૦૦	રોકડ	૧૮,૦૦૦
નહીં ચૂકવેલ ખર્ચ	૪,૦૦૦		
	૭,૮૫,૦૦૦		૭,૮૫,૦૦૦

વધારાની માહિતી :

- (૧) અવની લિમિટેડે ઉપરની ઓમ લિમિટેડના ૧૮૦૦ શેરો તા. ૧-૧-૮૮ના રોજ ૧૦%ના પ્રીમિયમે ખરીદેલ હતા. તે દિવસે ઓમ લિમિટેડના ચોપડામાં નફા-નુકસાન ખાતે અને અનામત ખાતે અનુક્રમે રૂ. ૬૦,૦૦૦ અને રૂ. ૨૪,૦૦૦ની જમા બાકી હતી.
- (૨) અવની લિમિટેડ પોતાના વાર્ષિક હિસાબો દર વર્ષે ૩૧ માર્ચના રોજ અને ઓમ લિમિટેડ તેના હિસાબો ૩૧ ડિસેમ્બરના રોજ તૈયાર કરે છે.
- (૩) ઓમ કંપનીએ ૧૯૮૮ના નફામાંથી ૭% લેખે, ૨,૦૦૦ના નફામાંથી ૮% અને ૨૦૦૧ના નફામાંથી ૮% લેખે રિવિઝન્ડ વહેચ્યું હતું. જે અવની કંપનીએ પોતાના નફા-નુકસાન ખાતે જમા કરેલું હતું. ઓમ લિમિટેડના ૨૦૦૦ના વર્ષનો નફો રૂ. ૪૦,૦૦૦ હતો.
- (૪) તા. ૧-૧-૨૦૦૨થી ૩૧-૩-૨૦૦૨ સુધીમાં ઓમ લિમિટેડને ત્યાં નીચેના ફેરફાર થયા હતાં.
- ઓમ કંપનીએ રૂ. ૬૫,૦૦૦ની કિંમતનું એક વધારાનું યંત્ર ખરીદ્યું હતું.
 - ઓમ કંપનીએ રૂ. ૫૦,૦૦૦ના ૮%ના ડિબેન્ચર બહાર પાડેલા હતા.
- ઉપરની માહિતી પરથી ભારતીય કંપનીધારા ૧૯૫૬ની કલમ ૨૧૨ મુજબ શાસક કંપનીના વાર્ષિક હિસાબો સાથે જોડવાનું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

૧ ૧૯૫૬ના કંપનીધારાની કલમ - ૨૧૨ મુજબ કાલ્પનિક આંકડાઓ લક્ષમાં ૨૦
લઈ શાસક કંપનીના વાર્ષિક હિસાબો સાથે જોડવાનું પત્રક તૈયાર કરો.

૨ ઈરા પાસે તા. ૧-૧-૨૦૦૭ના રોજ રૂ. ૧,૫૦,૦૦૦ની ૧૨%ની સરકારી ૨૦
જામીનગીરીઓ હતી, જેની ચોપડે કિંમત રૂ. ૧,૪૪,૦૦૦ હતી. આ જામીનગીરીઓ
ઉપર દર વર્ષે ૩૧મી માર્ચ અને ૩૦મી સપ્ટેમ્બરના રોજ વ્યાજ ચૂકવાય છે.
ખરીદ-વેચાણના દરેક વ્યવહાર પર ૧% લેખે દલાલી દાર્શનિક કિંમત પર ગણવામાં
આવે છે.

તા. ૩૧-૧૨-૨૦૦૭ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ દરમિયાન નીચેના વ્યવહારો
થયા હતાં :

તારીખ	દાર્શનિક કિંમત	ભાવ (%)	નોંધ
૦૧-૪-૨૦૦૭	૮૦,૦૦૦	૮૮	વ્યાજ સહિત ખરીદી
૩૧-૫-૨૦૦૭	૬૦,૦૦૦	૧૦૧	વ્યાજ સહિત વેચાણ
૦૧-૦૬-૨૦૦૭	૪૦,૦૦૦	૮૬	વ્યાજ બાદ વેચાણ
૩૦-૧૧-૨૦૦૭	૨૦,૦૦૦	૮૮	વ્યાજ સહિત ખરીદી

સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન LIFO પદ્ધતિ મુજબ ગણવામાં આવે છે. તમે વર્ષ ૨૦૦૭
માટે શ્રી ઈરાના ચોપડામાં ૧૨%ની સરકારી જામીનગીરીનું ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

૨ LIFO અને FIFO પદ્ધતિઓ સમજાવો. ૨૦

૩ કિખા લિ.નું તા. ૩૧-૩-૦૮ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે : ૨૦

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
રૂ. ૧૦નો એક એવા ૧,૦૦,૦૦૦ ઈ. શેર પૂર્ણ ભરપાઈ ૫%ના ક્યુમ્યુલેટિવ પ્રેફ. શેર, દરેક રૂ. ૧૦નો તેવા ૫૦,૦૦૦ પૂર્ણ ભરપાઈ શેર અનામત અને નફા-નુકસાન ખાતાની બાકી પરચૂરણ લેણદારો	૧૦,૦૦,૦૦૦ ૫,૦૦,૦૦૦ ૩,૦૦,૦૦૦ ૫,૨૦,૦૦૦ ૨૩,૨૦,૦૦૦	જમીન-મકાન સાંચા-યંત્રો અન્ય સાધનો સ્ટોક દેવાદારો બેન્ક સિલક	૪,૨૦,૦૦૦ ૩,૮૦,૦૦૦ ૭૦,૦૦૦ ૭,૮૪,૦૦૦ ૫,૪૬,૦૦૦ ૧,૧૦,૦૦૦ ૨૩,૨૦,૦૦૦

નીચેની વધારાની માહિતી પરથી ઈ. શેરની આંતરિક કિંમત અને ઈ. શેરની બજાર કિંમત શોધો.

જમીન અને મકાનની કિંમત તેમજ સાંચા અને યંત્રોની કિંમત અનુક્રમે રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦ તથા રૂ. ૪,૩૦,૦૦૦ આંકવામાં આવી કંપનીની પાઘડીની કિંમત છેલ્લા ૫ વર્ષના સરાસરી નફા જેટલી ગણવાની છે. છેલ્લા પાંચ વર્ષનો કુલ નફો રૂ. ૬,૭૫,૦૦૦ હતો જેમાં ચાલુ વર્ષનો નફો રૂ. ૧,૭૫,૦૦૦ પ્રેફ. શેર ડિવિડન્ડ ચૂકવ્યા પહેલાનો હતો. કંપનીના ક્યુ. પ્રેફ. શેરહોલ્ડર્સને માત્ર ડિવિડન્ડ અંગે અગ્ર હક્ક છે. તે સિવાય મૂડી પરત સંબંધી હિસ્સો મેળવવાનો કોઈ અગ્ર હક્ક નથી કંપનીના માલિકો ૧૦% જેટલું અપેક્ષિત વળતર અન્ય આવા ધંધા મુજબના દર પ્રમાણે ઈચ્છે છે.

અથવા

૩ શેર મૂલ્યાંકનની વિવિધ પદ્ધતિઓ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો. ૨૦

૪ હિરલ કંપની લિ.નું તા. ૩૧-૩-૨૦૦૮ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે : ૨૦

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
ઈક્વિટી શેરમૂડી, દરેક રૂ. ૧૦૦ લેખે પૂર્ણ ભરપાઈ	૧૦,૦૦,૦૦૦	અદૃશ્ય મિલકતો	૭૦,૦૦૦
૧૦% પ્રેફરન્સ શેરમૂડી દરેક રૂ. ૧૦૦ લેખે પૂર્ણ ભરપાઈ	૪,૦૦,૦૦૦	કાયમી મિલકતો	૧૦,૦૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૬,૦૦,૦૦૦	ડિબેન્ચર પરતનિધિના રોકાણો (૧૨%ના)	૩,૦૦,૦૦૦
૧૦%ના ડિબેન્ચર લેણદારો	૨,૦૦,૦૦૦	૧૦%ના કરમુક્ત સરકારી બોન્ડઝ	૪,૦૦,૦૦૦
ડિબેન્ચર પરતનિધિ	૧,૦૦,૦૦૦	રોયલ લિ.ના ઈ. શેરમાં રોકાણ	૨,૦૦,૦૦૦
કારીગર અકસ્માત વળતર ફંડ	૫૦,૦૦૦	૧૦%ના 'રામ' લિ.ના ડિબેન્ચરમાં રોકાણ (દાર્શનિક કિંમત રૂ. ૩,૬૦,૦૦૦ વ્યાજ કરપાત્ર છે.)	૩,૦૦,૦૦૦
ઘસારા ભંડોળ : કાયમી મિલકતોનું : ૧,૦૦,૦૦૦		ચાલુ મિલકતો	૪,૦૦,૦૦૦
ડિબેન્ચર પરતનિધિના રોકાણ અંગેનું : ૩૦,૦૦૦	૧,૩૦,૦૦૦	અવાસ્તવિક મિલકતો	૧૦,૦૦૦
	૨૬,૮૦,૦૦૦		૨૬,૮૦,૦૦૦

વધારાની માહિતી :

(૧) ૫૦% લેખે કર જોગવાઈ કર્યા બાદનો કંપનીનો છેલ્લા ત્રણ વર્ષનો નફો નીચે મુજબ હતો :

૨૦૦૫-૦૬ = રૂ. ૧,૮૫,૫૦૦

૨૦૦૬-૦૭ = રૂ. ૧,૮૭,૬૦૦

૨૦૦૭-૦૮ = રૂ. ૧,૮૮,૩૦૦

(૨) ડિબેન્ચર પરતનિધિના રોકાણોની બજારકિંમત રૂ. ૩,૬૦,૦૦૦ છે.

(૩) કાયમી મિલકતોની બજારકિંમત તેની ચોપડે કિંમત કરતા ૧૦% વધારે હતી.

(૪) ચાલુ મિલકતોની ચોપડે કિંમત રૂ. ૨૦,૦૦૦ વધુ ગણવામાં આવી છે.

(૫) અદૃશ્ય મિલકતોમાં પેટન્ટ, ટ્રેડમાર્ક અને લાયસન્સ જે પૈકી લાયસન્સ અને ટ્રેડમાર્ક શૂન્ય ઉપજાવ છે. જ્યારે પેટન્ટ કિંમત રૂ. ૫૦,૦૦૦ ગણી શકાય તેમ છે.

(૬) આ પેઢીના જેવો ધંધો કરતી કંપનીઓ હાલ ૩૦% ડિવિડન્ડ આપે છે. અને કંપની શેરની દાર્શનિક કિંમત રૂ. ૧૦૦ છે. પરંતુ તેનો બજાર ભાવ રૂ. ૨૫૦.

(૭) રોયલ લિ.ના ઈ. શેરમાંથી ૧૨% ડિવિડન્ડ મળેલ છે.

આ ચાલુ ધંધાનું અન્ય ધંધા સાથે સંયોજન કરવાનું હોવાથી આ કંપનીના ધંધાની પાઘડીનું મૂલ્યાંકન અધિક નફાની પાંચ વર્ષની ખરીદીના ધોરણે કરો. નફાનું વલણ ધ્યાનમાં લેવું.

અથવા

૪	પાઘડીના મૂલ્યાંકનની પદ્ધતિઓ ઉદાહરણ સાથે દર્શાવો.	૨૦
૫	ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ ચાર)	૨૦
	(૧) અતિમૂડીકરણ	
	(૨) અલ્પમૂડીકરણ	
	(૩) પાણીયુક્ત મૂડી	
	(૪) પોર્ટફોલિયો સંચાલનના હેતુઓ	
	(૫) સંયુક્ત લિવરેજ	
	(૬) લિવરેજનું મહત્ત્વ	
	(૭) રોકાણોના પ્રકાર.	

ENGLISH VERSION

- 1 The Balance Sheet of OM Company as on 31-12-2001 20
was as follows :

<i>Liabilities</i>	<i>Rs.</i>	<i>Assets</i>	<i>Rs.</i>
Equity share capital (each of Rs. 100 fully paid up)	3,00,000	Machines	3,00,000
Profit & Loss A/c.	2,40,000	Land & Building	1,44,000
Reserve		Furniture	36,000
fund (1-1-2001)	60,000	Investment	75,000
Creditors	1,70,000	Debtors	1,03,500
Bills payable	21,000	Stock	1,18,500
Unpaid expenses	4,000	Cash	18,000
	7,95,000		7,95,000

Additional Information :

- (1) Avani Ltd. purchased 1,800 shares of OM Ltd., on 1-1-1999 at 10% premium. On that day there was a credit balance of Rs. 60,000 to Profit and Loss A/c. and Rs. 24,000 to reserve fund A/c. of OM Ltd.
- (2) The accounting years of Avani Ltd. ends on 31st March and that of OM Ltd. on 31st December.
- (3) Om Ltd. declared dividend at 7%, 9% and at 8% of the profits respectively in the year 1999, 2000 and 2001, which was credited to its P and L A/c. by Avani Ltd. The profit of OM Ltd. for the year 2000 was Rs. 40,000.
- (4) During the period from 1-1-2002 to 31-3-2002 OM Ltd., has :
 - Purchased an extra machine at a price of Rs. 65,000 and,
 - Issued 8% debenture of Rs. 50,000.

From the above information prepare a statement as required, under Section 212 of the Indian Companies Act, 1956 to be attached by Avani Ltd., to its accounts, for the year ending on 31-3-2002.

OR

- 1 Prepare a statement as per section 212 to be attached with holding Co's final accounts with imaginary figures. 20
- 2 On 1-1-2007 Shri Ira had 12% Govt. Security having face value of Rs. 1,50,000 and book value of 1,44,000. Interest is paid on 31st March and 30th September every year on this security. Brokerage is calculated @ 1% on face value for every purchase, sale transactions. 20

The following transactions took - place for the year ended on 31-12-2007 :

<i>Date</i>	<i>Face Value (Rs.)</i>	<i>Rate (%)</i>	<i>Remarks</i>
01-4-2007	80,000	99	Cum. int. purchase
31-5-2007	60,000	101	Cum. int. sale
01-06-2007	40,000	96	Ex. int. sale
30-11-2007	20,000	98	Cum. int. purchase

Valuation of closing stock is done as per LIFO method. Prepare 12% Govt. Security Account in the books of Shri Ira for the year 2007.

OR

- 2 Explain LIFO and FIFO methods in detail. 20
- 3 The Balance Sheet of Krishna Ltd. as on 31-3-08 is as follows : 20

<i>Liabilities</i>	<i>Rs.</i>	<i>Assets</i>	<i>Rs.</i>
1,00,000 Eq. share of Rs. 10 each fully paid	10,00,000	Land - building	4,20,000
50,000, 5% cumulative pref. share of Rs. 10 each fully paid	5,00,000	Plant-machinery	3,90,000
Reserve and P & L A/c.	3,00,000	Other tools	70,000
Sundry creditors	5,20,000	Stock	7,84,000
		Debtors	5,46,000
		Bank bal.	1,10,000
	23,20,000		23,20,000

Find intrinsic value of eq. share and market value of eq. share from following additional information.

Land-building and plant-machinery were valued at Rs. 5,00,000 and Rs. 4,30,000 respectively. Goodwill of the company is to be valued at the annual average profit of the last five years. The total profits of the last five years have been Rs. 6,75,000 in which Rs. 1,75,000 profit of current year before paying pref. share dividend is included. The cu. pref. shareholders have only preference priority for dividend expect it they have not been given preferential priority in regards of capital return.

The owners of the company are expect just as 10% return on capital employed according to the rate of these class of business.

OR

3 Various methods of valuing shares with illustration. **20**

4 Following is the balance sheet of Hiral Co. Ltd. as on 31-3-2008 : **20**

<i>Liabilities</i>	<i>Rs.</i>	<i>Assets</i>	<i>Rs.</i>
Equity share capital each of Rs. 100 fully paid - up	10,00,000	Intangible assets	70,000
10% pref. share capital each of Rs. 100 fully paid - up	4,00,000	Fixed assets	10,00,000
General reserve	6,00,000	Debenture redemption fund's investment (of 12%)	3,00,000
10% Debenture	2,00,000	10% Tax-free government bonds	4,00,000
Creditors	2,00,000	Investments in share Royal Ltd.	2,00,000
Debenture resumption fund	1,00,000	Investment in 10% debenture of Ram Ltd. (Face value Rs. 3,60,000 and interest is taxable)	3,00,000
Workmen's accident compensation fund	50,000	Current assets	4,00,000
Depreciation fund :		Fictitious assets	10,000
Fixed assets : 1,00,000			
Investment of debenture redemption fund <u>30,000</u>	1,30,000		
	26,80,000		26,80,000

Additional Information :

- (1) Last three years profit after providing 50% tax provision were as under :

Year	Rs.
2005-06	1,95,500
2006-07	1,97,600
2007-08	1,98,300

- (2) The market value of investments of debenture redemption fund is Rs. 3,60,000.
- (3) The market value of fixed assets is 10% high than the book value.
- (4) The book value of current assets is over valued by Rs. 20,000.
- (5) Intangible assets includes Patents, trademark and licence, out of which licence and trademark have zero realisable value. While the value of patents can be taken as Rs. 50,000.
- (6) In similar business the normal rate of dividend is 30% and the market value of the equity share of Rs. 100 is Rs. 250.
- (7) 12% dividend is received on the investments in share of "Royal Ltd."

Find the value of goodwill on the basis of five years' purchase of super profit for this company in the case of amalgamation of its' current business with other business unit. The trends of profits is to be considered.

OR

- 4 State various methods of Valuing Goodwill with examples. **20**
- 5 Short note : (any four) **20**
- (1) Over capitalization
 - (2) Under capitalization
 - (3) Watered capital
 - (4) Objectives of portfolio management
 - (5) Composite leverage
 - (6) Importance of leverage
 - (7) Types of investment.